

TÜSİAD

TÜRKONFED

COVID-19 SALGINININ KADIN ÇALIŞANLAR AÇISINDAN ETKİLERİ

Doç. Dr. Emel Memiş

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi

“Yola Çıkarken”

- COVID-19 salgınının özel sektör üzerindeki etkilerini toplumsal cinsiyet bakış açısından değerlendirmek ve anlamak;
- Araştırma sonuçları doğrultusunda toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeterek politikalar geliştirilmesine katkıda bulunmak hedeflendi.

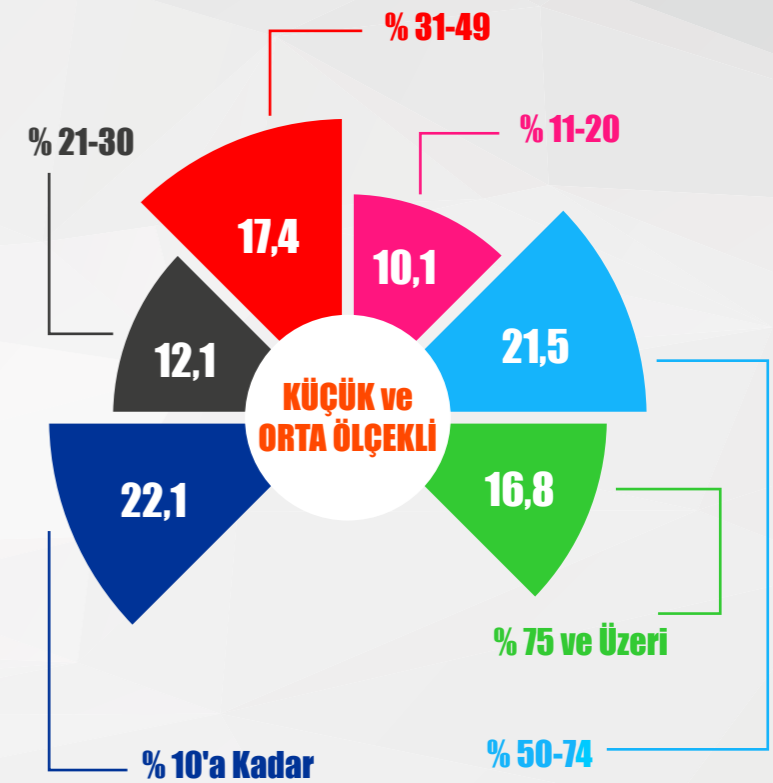
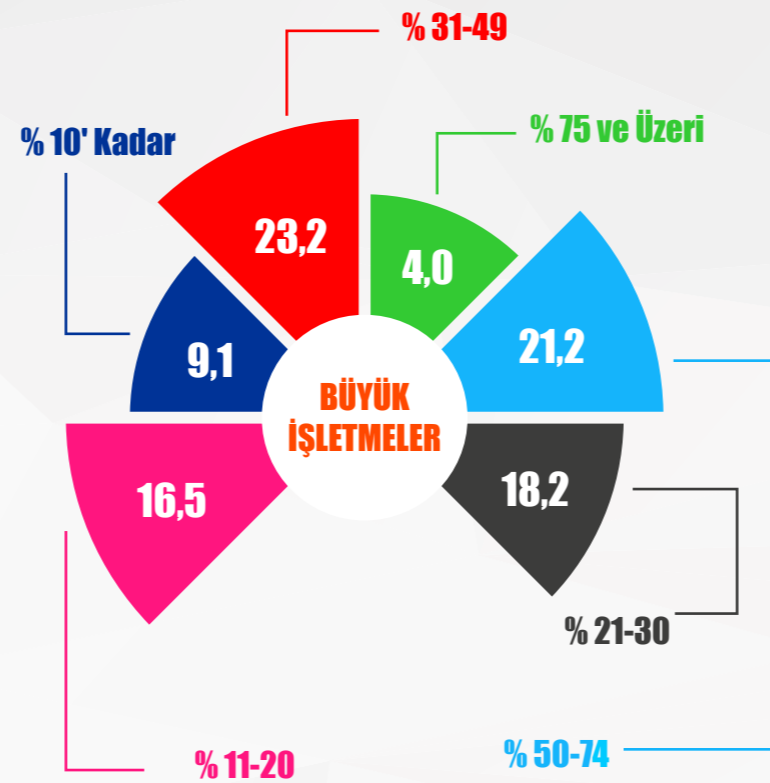
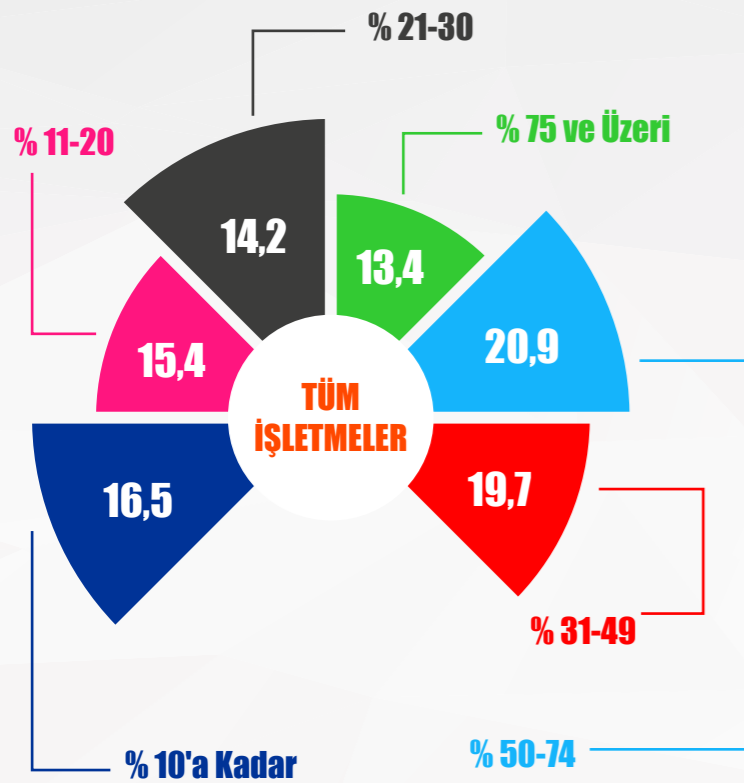
Araştırma Kapsamı

Kapsam:

Tarih aralığı: Mart - Haziran 2020

Katılan Şirket Sayısı: 339 Şirket

İşletme Büyüklüğüne Göre Kadın Çalışan Oranı (%)

Covid-19 Döneminde Çalışanların İlettiği Sorunlar

“Daha büyük oranda kadın çalışanlar tarafından iletiliyor”

Artan ev işleri ve çocuk/yaşlı/hasta bakımı nedeniyle karşılaşılan zorluklar

Uzaktan/evden çalışma ile beraber artan iş yükü (çalışma saatlerinin artması)

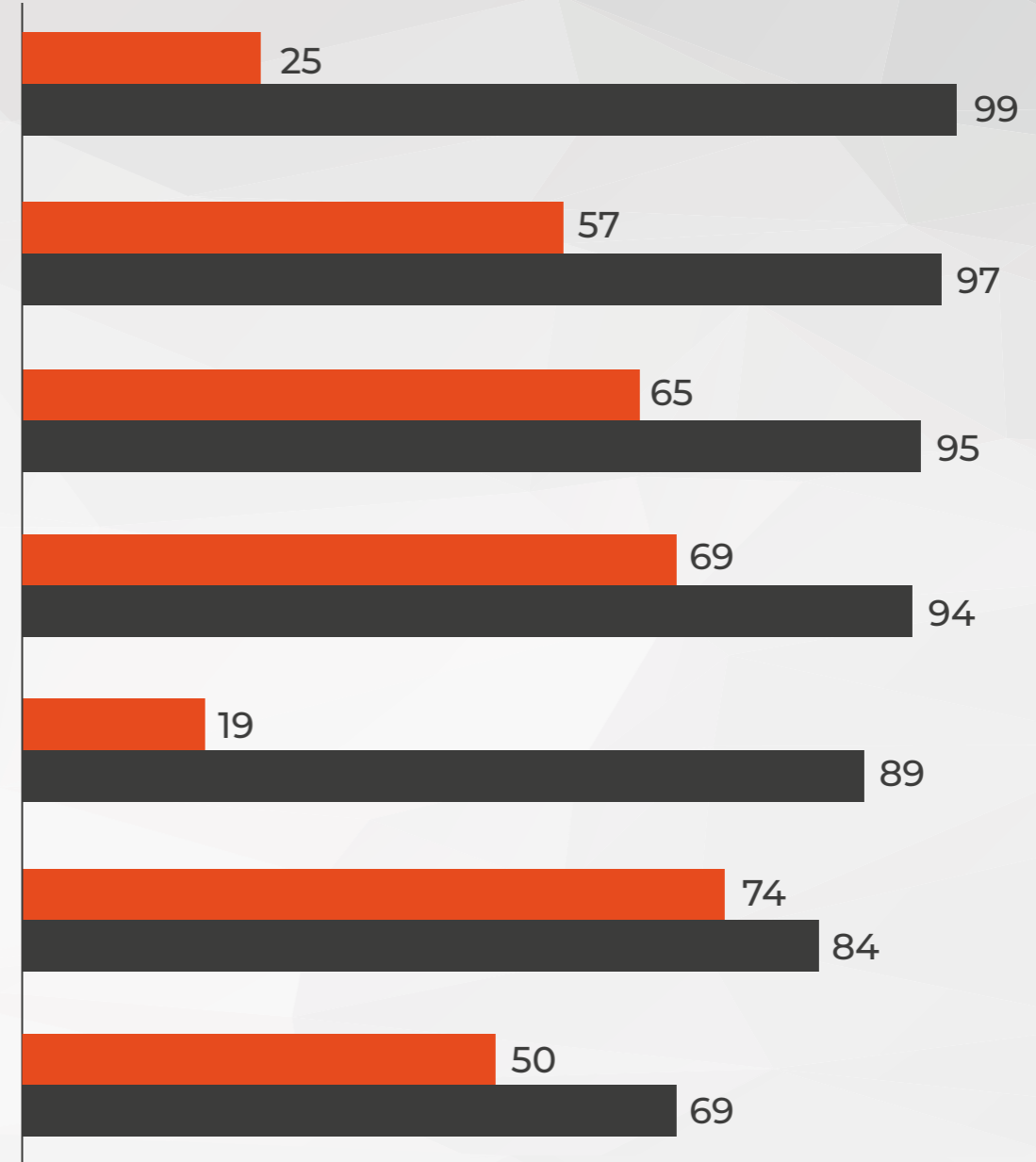
Endişe, psikolojik stres, tükenmişlik

Evde iletişim ve bilişim teknolojilerine kısıtlı erişim

Ev içi şiddetin artması

Salgın döneminde ücret/gelir yetersizliği

Diğer

KADIN ERKEK

Covid-19 Döneminde Çalışanların İlettiği Sorunlar

Kadın Çalışanların Karşılaştığı İlk 3 Sorun

Artan ev işleri ve bakım sorumluluğu

%99

Uzaktan/evden çalışma ile artan iş yükü

%97

Endişe, psikolojik stres, tükenmişlik

%95

Erkek Çalışanların Karşılaştığı İlk 3 Sorun

Salgın döneminde ücret/gelir yetersizliği

%74

İletişim ve bilişim teknolojilerine kısıtlı erişim

%69

Endişe, psikolojik stres, tükenmişlik

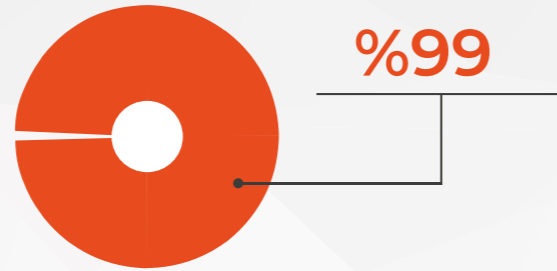
%65

Covid-19 Döneminde Çalışanların İlettiği Sorunlar

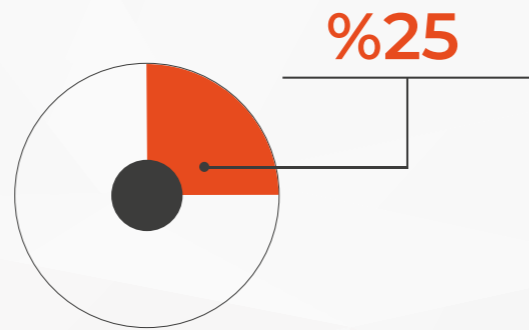
“Kadın ve erkek çalışanların yaşadığı sorunlarda en büyük fark ev-iş dengesi ve artan şiddet bağlantılı”

Artan Ev İşleri ve Bakım Sorumluluğu

Kadın Çalışanlar

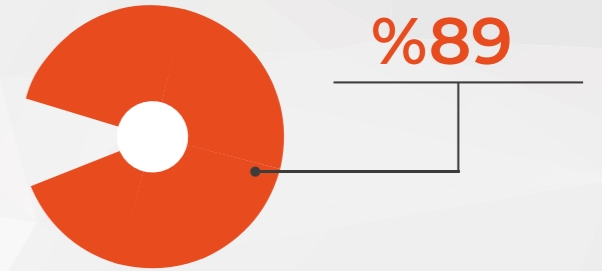

Erkek Çalışanlar

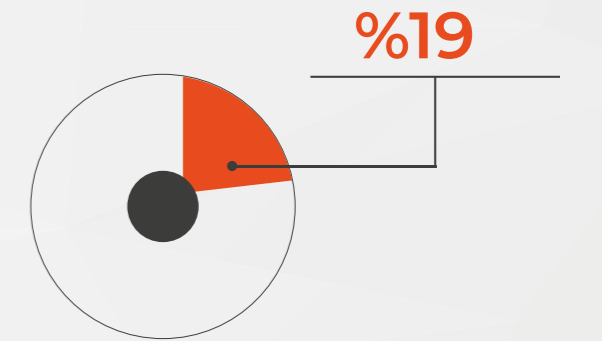

Ev İçi Şiddetin Artması

Kadın Çalışanlar

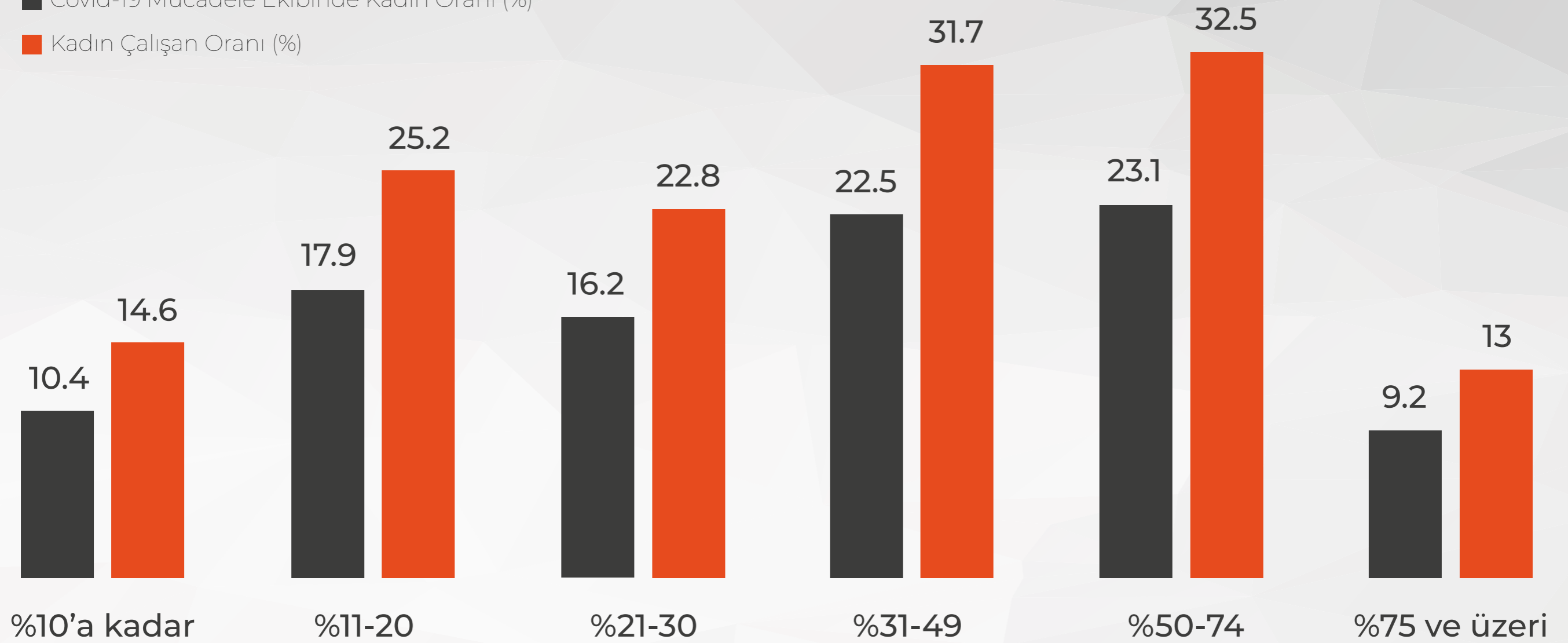
Erkek Çalışanlar

“İşletmeler Covid-19 mücadele ekiplerinde kadın temsiliyetini gözetmiş”

■ Covid-19 Mücadele Ekibinde Kadın Oranı (%)

■ Kadın Çalışan Oranı (%)

“Covid-19 salgınında çalışanlarına yönelik özel önlem alan şirket oranı yüksek, ancak kadın çalışan odağı düşük”

Covid-19 Önlemleri

“Ev-iş dengesine yönelik özel önlem alan işletme sayısı düşük”

İşletme Sayısına Göre	KOBİ	Büyük	Toplam
Herhangi bir çalışma yapılmadı	93	47	140
Covid-19 sürecinde ev-iş dengesine yönelik veri toplandı	12	16	28
Covid-19 sürecinde ev-iş dengesine yönelik iç iletişim yapıldı	8	18	26
Covid-19 sürecinde ev-iş dengesine yönelik dış paydaşlara yönelik iletişim yapıldı	3	1	4
Covid-19 sürecinde artan karşılıksız emeğe yönelik kadınlar için özel önlem alındı	0	3	3
TOPLAM	116	85	201

Covid-19 Önlemleri

“Şiddet bir sorun olarak tespit edilmekle birlikte harekete geçen işletmelerin oranı düşük”

İşletme Sayısına Göre	KOBİ	Büyük	Toplam
Herhangi bir çalışma yapılmadı	94	61	155
Ev içi şiddete yönelik bir politika mevcut	11	16	27
Covid-19 sürecinde ev-içi şiddete yönelik veri toplandı	2	1	3
Covid-19 sürecinde ev-içi şiddete yönelik iç iletişim yapıldı	6	6	12
Covid-19 sürecinde ev-içi şiddete yönelik dış paydaşlara yönelik iletişim yapıldı	4	2	6
Covid-19 sürecinde içi şiddete maruz kalan kadın çalışanlara yönelik önlem alındı	0	1	1
TOPLAM	117	87	204

Özel Sektör Eşitlik Endeksi

1. Eşitlik İlkelerine Yönelik Taahhüt

	İmzacı	Değil
WEPs	1	0

2. Eşitlik Faliyetlerinde İşbirliği

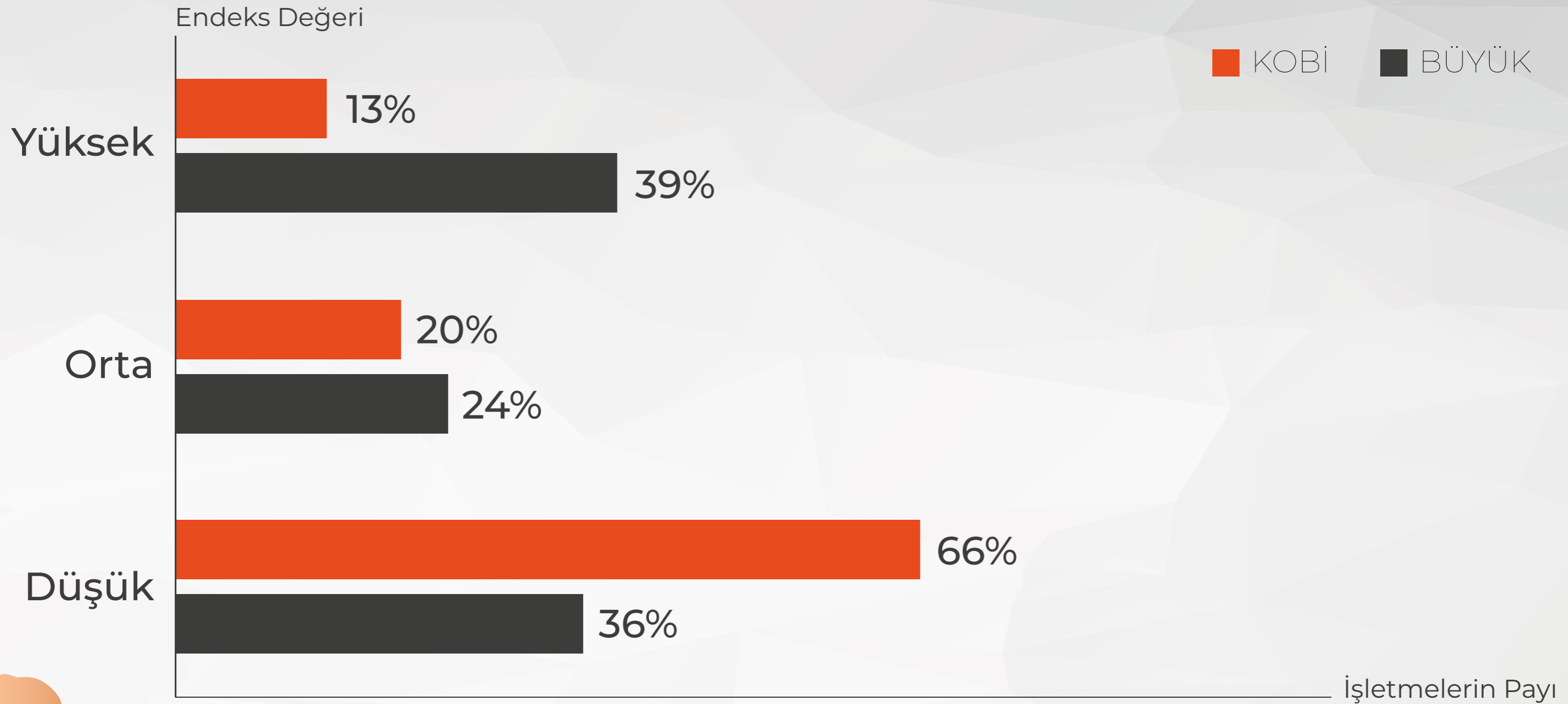
	Var	Yok
Kamu İşbirliği	1	0
STK İşbirliği	1	0
Diğer İşbirlikleri	1	0

3. Yönetici Pozisyonlarında Eşit Temsil

	\geq Toplam Oran	$<$ Toplam Oran
Orta Düzey Kadın Yönetici Oranı	1	0
Üst Düzey Kadın Yönetici Oranı	1	0

Özel Sektör Eşitlik Endeksi

“Eşitlik endeks değeri yükseldikçe önlem alma eğilimi yükseliyor”

Covid-19 Salgınının Etkileriyle Mücadelede Özel Sektör Eşitlik Endeksi

Ev-iş dengesine yönelik önlemlerde belirleyici unsur:

Ortaklar, diğer şirketler, kamu ya da sivil toplum kuruluşları ile yürütülen çalışmalar

Ev içi şiddete yönelik önlemlerde belirleyici unsur:

İşletmelerin WEPs ilkelerine imzacı olmaları

Ana Bulgular

1. Kadın ve erkek çalışanların ilettikleri sorun alanlarında en büyük fark ev-iş dengesi ve artan şiddet bağlantılı ortaya çıkıyor.
2. Kadın çalışan oranı daha yüksek olan şirketlerde Covid-19 mücadele ekiplerinde kadın temsiliyetinin gözetildiği görülüyor.
3. Covid-19 krizi ve ilgili kısıtlamalar başladığından bu yana çalışanların yaşadığı stresi azaltmak ve genel refahlarını desteklemek üzere, işletmelerin %76'sı özel önlemler aldığını belirtiyor, ancak sadece %26'sı kadın çalışanlara yönelik özel önlem almış.
4. Sorun tespitini yapan şirketler arasında harekete geçme oranı düşük.
 - Şiddete yönelik veri toplayan 3, önlem alan 1, iç iletişim yapan 12, dış iletişim yapan 6 işletme
 - Ev-iş dengesine yönelik veri toplayan 28, önlem alan 3, iç iletişim yapan 26, dış iletişim yapan 4 işletme
5. Eşitlik endeksi analizlerine göre, işletmelerin Covid-19 salgını öncesinde izledikleri stratejiler ve yürüttükleri faaliyetler salgın etkilerine yönelik aldıkları önlemlerde etkili oluyor.

TUSIAD

TURKONFED

COVID-19 SALGINININ KADIN ÇALIŞANLAR AÇISINDAN ETKİLERİ

“
Teşekkürler
”